

การศึกษาการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนกลยุทธ์ของบุคลากรคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ณัชชญา วงศ์เทพบุตร*

คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต จังหวัดปทุมธานี 12121

*อีเมลของผู้ประพันธ์บรรณกิจ: Naphitchaya.w@arts.tu.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์คือ เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนกลยุทธ์ของบุคลากร และเพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลต่อระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนกลยุทธ์ของบุคลากร คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเป็นผู้ปฏิบัติงานในคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ได้แก่ อาจารย์ชาวไทย จำนวน 113 คน และเจ้าหน้าที่สายสนับสนุนวิชาการ จำนวน 56 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติสหสัมพันธ์ ความสัมพันธ์ระหว่างสองตัวแปรขึ้นไป ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 111 คน คิดเป็นร้อยละ 65.7 มีอายุระหว่าง 37 – 46 ปี จำนวน 106 คน คิดเป็นร้อยละ 62.7 ระดับการศึกษา ส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 36.7 มีตำแหน่งเป็นบุคลากรสายวิชาการ จำนวน 109 คน คิดเป็นร้อยละ 64.5 และระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในคณะศิลปศาสตร์ ส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 11 – 15 ปี จำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 42.6 ผู้ตอบแบบสอบถามมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนกลยุทธ์ของบุคลากรคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนกลยุทธ์ด้านการดำเนินงานตามแผน มีส่วนร่วมเป็นอันดับที่หนึ่ง และจากการทดสอบสมมติฐาน พบว่า บุคลากรคณะศิลปศาสตร์ที่มีเพศ อายุ และระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในคณะศิลปศาสตร์ต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนกลยุทธ์ของคณะฯ ในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน และบุคลากรคณะศิลปศาสตร์ที่มีระดับการศึกษาและตำแหน่งต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนกลยุทธ์ ในภาพรวมแตกต่างกัน

คำสำคัญ : การมีส่วนร่วมของบุคลากร การจัดทำแผนกลยุทธ์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

A Study of Participation in the Strategic Planning of the Personnel of the Faculty of Liberal Arts, Thammasat University

Naphitchaya Wongtheppabut*

Faculty of Liberal Arts, Thammasat University, Rangsit Center, Pathumthani 12121, Thailand

* Corresponding author's e-mail: Naphitchaya.w@arts.tu.ac.th

Abstract

This research Its purpose is to study the level of Participation in the Strategic Planning of the Personnel and personnel factors affecting the level of personnel participation is strategic planning of the Faculty of Liberal Arts ,Thammasat University. The research population were practitioners in the Faculty of Liberal Arts. Thammasat University, consisting of 113 Thai professors and 56academic support staffs. The research methodology was a questionnaire, data analysis was done by using a computer program and the statistics used in the data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation, correlation, relationship between two or more variables.

The research results found that Most of the respondents were female, 111 people, accounting for 65.7 percent, aged between 37-46 years, 106 people, accounting for 62.7 percent, educational level. Most of them graduated. There were 62 people at the master's level, accounting for 64.5 percent, and the period of working in the Faculty of Liberal Arts. Most were between 11-15 years old, numbering 72 people, accounting for 42.6 percent. Questionnaire Respondents participated in the preparation of strategic plans for the Faculty of Liberal Arts personnel, Thammasat University. Overall, it is at a moderate level. When considering each aspect, it was found that respondents participated in the preparation of strategic plan for operating according to the plan. When considering each aspect, it was found that Respondents participated in the preparation of the strategic plan for operating according to the plan Participation ranked number one, and from the hypothesis testing, it was found that Faculty Arts personnel with gender, age, and length of time working in the Faculty of Liberal Arts Different sciences.

There was no difference in the overall level of participation in the preparation of the Faculty's strategic plan and Faculty personnel liberal Arts with different levels of education and positions. Participate in the preparation of strategic plans. The overall picture is different.

Keywords: Personnel participation Strategic Planning The Faculty of Liberal Arts Thammasat University

บทนำ

ในสถานการณ์ปัจจุบัน โลกได้มีการเปลี่ยนแปลงของการพัฒนาในมิติด้านเทคโนโลยี เศรษฐกิจ สังคม และการเมืองอย่างรวดเร็ว ทำให้เป็นปัจจัยสำคัญและจำเป็นที่ส่งผลกระทบต่อ การเปลี่ยนแปลงนโยบายของประเทศไทย รัฐบาลจึงได้กำหนดแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ.2561 - 2580) ที่มีเป้าหมายเพื่อให้ประเทศไทยสามารถยกระดับการพัฒนาให้บรรลุตามวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” จึงมีการกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศระยะยาว ทั้งนี้ แผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ที่สำคัญและมีผลกระทบต่อแนวทางการพัฒนาของคณะศิลปศาสตร์ ได้แก่ ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ มีเป้าหมายการพัฒนา คือ การปรับวัฒนธรรมการทำงานให้มุ่งผลสัมฤทธิ์และผลประโยชน์ส่วนรวม มีความทันสมัย และพร้อมที่จะปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกอยู่ตลอดเวลา นำระบบการทำงานที่เป็นดิจิทัลเข้ามาประยุกต์ใช้อย่างคุ้มค่า (แผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี, 2566)

คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการวางแผน จึงกำหนดให้ทุกส่วนงานมีบทบาทในการวางแผนและการดำเนินการจัดทำแผนกลยุทธ์ ซึ่งจะแสดงให้เห็นถึงขอบเขตในการดำเนินงาน การปฏิบัติงานของแต่ละส่วนงาน จึงต้องทบทวนภารกิจของคณะฯ ให้สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี แผนอุดมศึกษา ระยะยาว 20 ปี แผนยุทธศาสตร์การวิจัย 20 ปี และแผนยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เพื่อให้การพัฒนาและการปรับปรุงงานมีประสิทธิภาพ โดยยึดหลักการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของทุกคนในคณะฯ ไม่ว่าจะเป็นอาจารย์หรือเจ้าหน้าที่สายสนับสนุนวิชาการ ล้วนแต่ทำให้คณะฯ เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งยังเป็นการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในการทำงานระหว่างผู้บริหารกับบุคลากรในคณะฯ ซึ่งจะเป็นการลดช่องว่างในการทำงาน กระบวนการบริหารเป็นเครื่องมือขับเคลื่อนองค์กรไปสู่ความสำเร็จ ซึ่งจะประกอบไปด้วย การวางแผน การจัดการ การสั่งการ การประสานงาน และการควบคุม แต่ทั้งนี้ ในการดำเนินการจริงยังพบว่า มีบุคลากรบางส่วนเท่านั้นที่มีส่วนร่วมในกระบวนการดังกล่าว โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกระบวนการดำเนินงานด้านการวางแผนเป็นกระบวนการที่บุคคลหรือหน่วยงานได้กำหนดขึ้นไว้ล่วงหน้า จะประกอบไปด้วยกระบวนการต่างๆ หลายขั้นตอน ซึ่งบางขั้นตอนก็มีความจำเป็นที่ต้องได้รับการปฏิบัติก่อนและด้วยความรวดเร็ว เพื่อให้บรรลุเป้าหมายสูงสุดขององค์กร การมีส่วนร่วมในการวางแผนและการจัดทำแผนกลยุทธ์จากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง จะส่งผลให้การบริหารการดำเนินงานโดยรวมประสบความสำเร็จ

จากปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นประเด็นสำคัญในกระบวนการดำเนินงานตามแผนฯ ซึ่งถือเป็นความสำคัญที่ส่งผลดีต่อการบริหารงาน ดังนั้น เมื่อการมีส่วนร่วมในด้านต่างๆ ของการจัดทำแผนฯ มีนัยสำคัญที่จะนำพาให้คณะฯ บรรลุเป้าหมายได้ ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นบุคลากรของคณะศิลปศาสตร์ มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดทำแผนกลยุทธ์ จึงมีความสนใจที่จะศึกษา เรื่องการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนกลยุทธ์ของบุคลากรคณะศิลปศาสตร์ ทั้งนี้ ผลการวิจัยที่ได้จะนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนา ปรับปรุงการบริหารงานด้านการวางแผนของคณะฯ ให้มีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนกลยุทธ์ของบุคลากรคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
2. เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลต่อระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนกลยุทธ์ของบุคลากรคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ระเบียบวิธีวิจัย

ผู้วิจัยจะกล่าวถึงระเบียบวิธีวิจัยที่ใช้ในการศึกษา ซึ่งประกอบด้วย ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและการหาคุณภาพของเครื่องมือ การเก็บรวบรวมข้อมูลและการจัดทำและการวิเคราะห์ข้อมูล กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เท่ากับจำนวน 169 คน คือ อาจารย์ชาวไทย จำนวน 113 คน และเจ้าหน้าที่สายสนับสนุนวิชาการ จำนวน 56 คน โดยกำหนดค่าความเชื่อมั่น 95% และค่าความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ เท่ากับ 5% หรือ 0.05 เนื่องจากทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน และทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยแจกแบบสอบถามที่ได้จัดเตรียมไว้ นำไปเก็บข้อมูลจากผู้ปฏิบัติงานตามสัดส่วนของบุคลากรของคณะฯ ในแต่ละชั้นภูมิตามที่กำหนดไว้ในขั้นตอนที่ 1 ให้ครบตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการ ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล และกำหนดขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือหรือแบบสอบถาม (Questionnaires) ที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับ คือ 1) ศึกษาข้อมูลจากตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามโดยให้ครอบคลุมเนื้อหา ตามกรอบแนวคิดการวิจัย 2) จัดทำเครื่องมือ คือการสร้างแบบสอบถามปรับปรุงและดัดแปลงแบบสอบถามให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัย 3) นำเครื่องมือที่สร้างให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ตรวจสอบหาความเที่ยงตรงของเนื้อหา ความถูกต้องของภาษา และนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) โดยกำหนดเกณฑ์การพิจารณาระดับค่าดัชนีความสอดคล้องๆ ของข้อความที่ได้จากการคำนวณจากสูตรที่จะมีค่าอยู่ระหว่าง 0.00 ถึง 1.00 มีรายละเอียดของเกณฑ์การพิจารณา คือ มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป และไปทดลองใช้ (Try out) เพื่อนำไปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยการนำไปทดลองใช้กับกลุ่มที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับบุคลากรคณะศิลปศาสตร์ที่เป็นอาจารย์ (สายวิชาการ) และเจ้าหน้าที่สายสนับสนุนวิชาการ จำนวน 30 คน ด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ค่าความเชื่อมั่นที่ยอมรับได้โดยทั่วไปมีค่าตั้งแต่ 0.70 ขึ้นไป (กัลยา วานิชย์บัญชา.2545 : 449) แบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบแก้ไขแล้วไปเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสอบถามซึ่งมีหลายคำตอบให้เลือก (Multiple Choice Questions) ส่วนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนกลยุทธ์ของบุคลากรคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ประกอบด้วย 1) ด้านการเตรียมวางแผน 2) ด้านการจัดทำแผน 3) ด้านการดำเนินงานตามแผน และ 4) ด้านการติดตามและประเมินผลแผน ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยแบ่งระดับของการวัดเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ตามแนวความคิดของลิเคอร์ท (Best & Khan,1993,p.246) และส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่นๆ เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนกลยุทธ์ของบุคลากรคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เป็นลักษณะแบบสอบถามปลายเปิด

การจัดทำข้อมูล สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมกรอบแนวความคิดในการวิจัย ซึ่งต้องครอบคลุมทั้งตัวแปรและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์สำหรับการวิจัยที่กำหนดไว้ จากนั้นนำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) และตรวจสอบความถูกต้องของภาษา และดำเนินการประมวลผลข้อมูล (Data Processing) ข้อมูลที่ลงรหัสแล้วได้นำมาบันทึก โดยใช้ด้วยเครื่องไมโครคอมพิวเตอร์เพื่อการประมวลผลข้อมูลซึ่งสังคมศาสตร์ โดยใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูป การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) และการวิเคราะห์ข้อมูลการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนกลยุทธ์ของบุคลากรคณะศิลปศาสตร์ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) การวิเคราะห์ผลการทดสอบสมมติฐาน ผู้วิจัยได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูลและนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาทำการประมวลผลโดยใช้สถิติ

สหสัมพันธ์ ซึ่งเป็นการศึกษาหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสองตัวแปรขึ้นไป สถิติที่ใช้ทดสอบ คือ Independent samples T-test และ One-way ANOVA

ผลการวิจัย

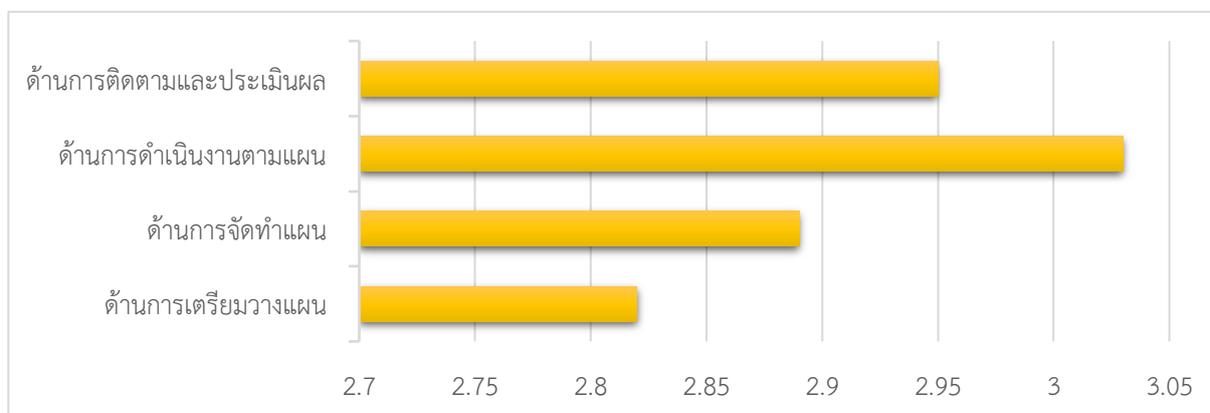
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จากกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 169 คน สามารถสรุปข้อมูลได้คือ เพศ ผลการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 111 คน คิดเป็นร้อยละ 65.7 ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 37 – 46 ปี จำนวน 106 คน คิดเป็นร้อยละ 62.7 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 36.7 มีตำแหน่งเป็นบุคลากรสายวิชาการ จำนวน 109 คน คิดเป็นร้อยละ 64.5 และมีระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในคณะศิลปศาสตร์ ส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 11 – 15 ปี จำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 42.6

ผลการศึกษาระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนกลยุทธ์ของบุคลากรคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ คือ 1) ด้านการเตรียมวางแผน ผู้ตอบแบบสอบถามมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนกลยุทธ์มีส่วนร่วมในการนำเสนอข้อมูลที่ได้จากการเรียนรู้ในการปฏิบัติงาน เพื่อนำมาใช้ประกอบการวางแผน เป็นอันดับหนึ่ง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.88 ซึ่งเป็นระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง 2) ด้านการจัดทำแผน ผู้ตอบแบบสอบถามมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนกลยุทธ์ มีส่วนร่วมในการกำหนดระยะเวลาในการดำเนินโครงการ/กิจกรรมตามแผนฯ เป็นอันดับหนึ่ง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.95 ซึ่งเป็นระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง 3) ด้านการดำเนินงานตามแผน ผู้ตอบแบบสอบถามมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนกลยุทธ์ มีส่วนร่วมในการรับผิดชอบในการดำเนินโครงการ/กิจกรรม ที่กำหนดไว้ในแผนฯ เป็นอันดับที่หนึ่ง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.14 ซึ่งเป็นระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง และ 4) ด้านการติดตามและประเมินผลแผน ผู้ตอบแบบสอบถามมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนกลยุทธ์ ในเรื่องติดตามผลการดำเนินงานของคณะฯ อยู่เสมอ และมีส่วนร่วมในการกำกับดูแลควบคุมการใช้ทรัพยากรในการดำเนินโครงการ/กิจกรรม เป็นอันดับที่หนึ่ง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.01 ซึ่งเป็นระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 1 สรุปรายด้านการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนกลยุทธ์ของบุคลากรคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนกลยุทธ์ของบุคลากรคณะศิลปศาสตร์	ค่าเฉลี่ย \bar{x}	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
ด้านการเตรียมวางแผน	2.82	0.90	ปานกลาง
ด้านการจัดทำแผน	2.89	0.91	ปานกลาง
ด้านการดำเนินงานตามแผน	3.03	0.84	ปานกลาง
ด้านการติดตามและประเมินผลแผน	2.95	0.92	ปานกลาง
รวม	2.92	0.84	ปานกลาง

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนกลยุทธ์ของบุคลากร คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.92 และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนกลยุทธ์ด้านการดำเนินงานตามแผน มีส่วน

ร่วมเป็นอันดับที่หนึ่ง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.03

สรุปผลการวิจัย

ผลการทดสอบสมมติฐาน สมมติฐานที่ 1 บุคลากรคณะศิลปศาสตร์ที่มีเพศต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนกลยุทธ์ของคณะฯ ในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน (Sig. = 0.09) ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมติฐาน และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า บุคลากรคณะศิลปศาสตร์ที่มีเพศต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนกลยุทธ์ในด้านที่แตกต่างกันคือ ด้านการดำเนินงานตามแผน

ตารางที่ 2 แสดงค่าสถิติเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนกลยุทธ์บุคลากรคณะศิลปศาสตร์ จำแนกตามเพศ

การมีส่วนร่วมในการจัดทำ แผนกลยุทธ์	ชาย		หญิง		t	P-value	ผลทดสอบ
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.			
ด้านการเตรียมวางแผน	2.96	0.91	2.76	0.88	1.384	0.16	ไม่แตกต่างกัน
ด้านการจัดทำแผน	3.01	0.91	2.83	0.91	1.239	0.21	ไม่แตกต่างกัน
ด้านการดำเนินงานตามแผน	3.21	0.83	2.94	0.83	2.032	0.04*	แตกต่างกัน
ด้านการติดตามและประเมินผล แผน	3.12	0.97	2.87	0.89	1.660	0.09	ไม่แตกต่างกัน
ภาพรวม	3.08	0.85	2.85	0.83	1.662	0.09	ไม่แตกต่างกัน

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมมติฐานที่ 2 บุคลากรคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ที่มีอายุแตกต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนกลยุทธ์ของคณะฯ แตกต่างกัน ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า บุคลากรคณะศิลปศาสตร์ที่มีอายุต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนกลยุทธ์ ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน ($F = 2.61$, Sig. = 0.05) ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมติฐานข้างต้น และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า บุคลากรคณะศิลปศาสตร์ที่มีอายุต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนกลยุทธ์ ด้านการจัดทำแผนและด้านการดำเนินงานตามแผนแตกต่างกัน จึงทำการทดสอบเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธี LSD (Least Significant Difference) คือ 1) บุคลากรคณะศิลปศาสตร์ที่มีอายุต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนกลยุทธ์ ด้านการจัดทำแผนแตกต่างกัน จำนวน 2 คู่ ได้แก่ บุคลากรคณะศิลปศาสตร์

ที่มีอายุระหว่าง 27 – 36 ปี กับ 37 – 46 ปี และอายุระหว่าง 37 – 46 ปี กับ 47 – 56 ปี และ 2) บุคลากรคณะศิลปศาสตร์ที่มีอายุต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนกลยุทธ์ ด้านการดำเนินงานตามแผนแตกต่างกัน จำนวน 1 คู่ ได้แก่ บุคลากรคณะศิลปศาสตร์ที่มีอายุระหว่าง 37 - 46 ปี กับ 47 - 56 ปี

ตารางที่ 3 การทดสอบความแปรปรวนของการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนกลยุทธ์บุคลากรคณะศิลปศาสตร์ จำแนกตามอายุ

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	P-value	ผลทดสอบ
ด้านการเตรียมวางแผน	Between Groups	5.28	3	1.76	2.22	.08	ไม่แตกต่างกัน
	Within Groups	131.01	165	.79			
	Total	136.30	168				
ด้านการจัดทำแผน	Between Groups	7.17	3	2.39	2.95	.03*	แตกต่างกัน
	Within Groups	133.54	165	.80			
	Total	140.71	168				
ด้านการดำเนินงานตามแผน	Between Groups	6.22	3	2.07	3.00	.03*	แตกต่างกัน
	Within Groups	113.71	165	.68			
	Total	119.93	168				
ด้านติดตามและประเมินผลแผน	Between Groups	5.01	3	1.67	1.97	.12	ไม่แตกต่างกัน
	Within Groups	139.71	165	.84			
	Total	144.72	168				
Total	Between Groups	5.49	3	1.83	2.61	.05	ไม่แตกต่างกัน
	Within Groups	115.35	165	.69			
	Total	120.85	168				

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมมติฐานที่ 3 บุคลากรคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนกลยุทธ์ของคณะฯ แตกต่างกัน ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า บุคลากรคณะศิลปศาสตร์ที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนกลยุทธ์ ในภาพรวมแตกต่างกัน ($F = 6.80$, $Sig. = 0.00$) ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานข้างต้น และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า บุคลากรคณะศิลปศาสตร์ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนกลยุทธ์ในด้านการเตรียมวางแผน ด้านการจัดทำแผน ด้านการดำเนินงานตามแผน และด้านติดตามและประเมินผลแผนแตกต่างกัน จึงทำการทดสอบเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธี LSD (Least Significant Difference) คือ 1) บุคลากรคณะศิลปศาสตร์ที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนกลยุทธ์ ด้านการเตรียมวางแผนแตกต่างกัน จำนวน 2 คู่ ได้แก่ บุคลากรคณะศิลปศาสตร์ที่มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรีกับปริญญาเอก และบุคลากรคณะศิลปศาสตร์ที่มีระดับการศึกษาระดับปริญญาโทกับปริญญาเอก 2) บุคลากรคณะศิลปศาสตร์ที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนกลยุทธ์ ด้านการจัดทำแผนแตกต่างกัน จำนวน 1 คู่ ได้แก่ บุคลากรคณะศิลปศาสตร์ที่มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรีกับปริญญาเอก 3) บุคลากรคณะศิลปศาสตร์ที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนกลยุทธ์ ด้านการดำเนินงานตามแผน แตกต่างกัน จำนวน 2 คู่ ได้แก่ บุคลากรคณะศิลปศาสตร์ที่มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรีกับปริญญาเอก และบุคลากรคณะศิลปศาสตร์ที่มีระดับการศึกษาระดับปริญญาโทกับปริญญาเอก 4) บุคลากรคณะศิลปศาสตร์ที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนกลยุทธ์ ด้านติดตามและประเมินผลแผน แตกต่างกัน จำนวน 2 คู่ ได้แก่ บุคลากรคณะศิลปศาสตร์

ที่มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรีกับปริญญาเอก และบุคลากรคณะศิลปศาสตร์ที่มีระดับการศึกษาระดับปริญญาโทกับปริญญาเอก และ 5) บุคลากรคณะศิลปศาสตร์ที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนกลยุทธ์ ในภาพรวม แตกต่างกัน จำนวน 2 คู่ ได้แก่ บุคลากรคณะศิลปศาสตร์ที่มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรีกับปริญญาเอก และบุคลากรคณะศิลปศาสตร์ที่มีระดับการศึกษาระดับปริญญาโทกับปริญญาเอก

ตารางที่ 4 การทดสอบความแปรปรวนของการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนกลยุทธ์บุคลากรคณะศิลปศาสตร์ จำแนกตามระดับการศึกษา

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	P-value	ผลทดสอบ
ด้านการเตรียมวางแผน	Between Groups	8.90	2	4.45	5.79	.00*	แตกต่างกัน
	Within Groups	127.40	166	.76			
	Total	136.30	168				
ด้านการจัดทำแผน	Between Groups	7.73	2	3.86	4.83	.00*	แตกต่างกัน
	Within Groups	132.97	166	.80			
	Total	140.71	168				
ด้านการดำเนินงานตามแผน	Between Groups	8.99	2	4.49	6.73	.00*	แตกต่างกัน
	Within Groups	110.93	166	.66			
	Total	119.93	168				
ด้านติดตามและประเมินผลแผน	Between Groups	11.72	2	5.86	7.31	.00*	แตกต่างกัน
	Within Groups	133.00	166	.80			
	Total	144.72	168				
Total	Between Groups	9.16	2	4.58	6.80	.00*	แตกต่างกัน
	Within Groups	111.68	166	.67			
	Total	120.85	168				

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมมติฐานที่ 4 บุคลากรคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ที่มีตำแหน่งแตกต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนกลยุทธ์ของคณะฯ แตกต่างกัน ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า บุคลากรคณะศิลปศาสตร์ที่มีตำแหน่งต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนกลยุทธ์ ในภาพรวมแตกต่างกัน ($F = 9.94$, $Sig. = 0.00$) ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานข้างต้น และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า บุคลากรคณะศิลปศาสตร์ที่มีตำแหน่งต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนกลยุทธ์ในด้านการเตรียมวางแผน ด้านการจัดทำแผน ด้านการดำเนินงานตามแผน และด้านติดตามและประเมินผลแผนแตกต่างกัน จึงทำการทดสอบเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธี LSD (Least Significant Difference) คือ 1) บุคลากรคณะศิลปศาสตร์ที่มีตำแหน่งต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนกลยุทธ์ด้านการเตรียมวางแผนแตกต่างกัน จำนวน 3 คู่ ได้แก่ บุคลากรคณะศิลปศาสตร์ที่มีตำแหน่งเป็นผู้บริหารกับบุคลากรสายวิชาการ บุคลากรคณะศิลปศาสตร์ที่มีตำแหน่งเป็นผู้บริหารกับบุคลากรสายสนับสนุนวิชาการ และบุคลากรสายวิชาการกับบุคลากรสายสนับสนุนวิชาการ 2) บุคลากรคณะศิลปศาสตร์ที่มีตำแหน่งต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนกลยุทธ์ ด้านการจัดทำแผน แตกต่างกัน จำนวน 3 คู่ ได้แก่ บุคลากรคณะศิลปศาสตร์ที่มีตำแหน่งเป็นผู้บริหารกับบุคลากรสายวิชาการ บุคลากรคณะศิลปศาสตร์ที่มีตำแหน่งเป็นผู้บริหารกับบุคลากรสายสนับสนุนวิชาการ และบุคลากรสายวิชาการกับบุคลากรสายสนับสนุนวิชาการ 3) บุคลากรคณะศิลปศาสตร์ที่มีตำแหน่งต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนกลยุทธ์ ด้านการดำเนินงานตามแผน แตกต่างกัน จำนวน 3 คู่ ได้แก่ บุคลากรคณะศิลปศาสตร์ที่มีตำแหน่งเป็นผู้บริหารกับบุคลากรสายวิชาการ บุคลากรคณะศิลปศาสตร์ที่มีตำแหน่ง

เป็นผู้บริหารกับบุคลากรสายสนับสนุนวิชาการ และบุคลากรสายวิชาการกับบุคลากรสายสนับสนุนวิชาการ
 4) บุคลากรคณะศิลปศาสตร์ที่มีตำแหน่งต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนกลยุทธ์ ด้านติดตามและประเมินผล
 แผน แตกต่างกัน จำนวน 3 คู่ ได้แก่ บุคลากรคณะศิลปศาสตร์ที่มีตำแหน่งเป็นผู้บริหารกับบุคลากรสายวิชาการ
 บุคลากรคณะศิลปศาสตร์ที่มีตำแหน่งเป็นผู้บริหารกับบุคลากรสายสนับสนุนวิชาการ และบุคลากรสายวิชาการกับ
 บุคลากรสายสนับสนุนวิชาการ และ 5) บุคลากรคณะศิลปศาสตร์ที่มีตำแหน่งต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนกล
 ยุทธ์ ในภาพรวม แตกต่างกัน จำนวน 3 คู่ ได้แก่ บุคลากรคณะศิลปศาสตร์ที่มีตำแหน่งเป็นผู้บริหารกับบุคลากร
 สายวิชาการ บุคลากรคณะศิลปศาสตร์ที่มีตำแหน่งเป็นผู้บริหารกับบุคลากรสายสนับสนุนวิชาการ และบุคลากร
 สายวิชาการกับบุคลากรสายสนับสนุนวิชาการ

ตารางที่ 5 การทดสอบความแปรปรวนของการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนกลยุทธ์บุคลากรคณะศิลปศาสตร์ จำแนกตามตำแหน่ง

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	P-value	ผลทดสอบ
ด้านการเตรียมวางแผน	Between Groups	14.79	2	7.39	10.10	.00*	แตกต่างกัน
	Within Groups	121.50	166	.73			
	Total	136.30	168				
ด้านการจัดทำแผน	Between Groups	12.73	2	6.36	8.25	.00*	แตกต่างกัน
	Within Groups	127.98	166	.77			
	Total	140.71	168				
ด้านการดำเนินงานตามแผน	Between Groups	9.40	2	4.70	7.06	.00*	แตกต่างกัน
	Within Groups	110.53	166	.66			
	Total	119.93	168				
ด้านติดตามและประเมินผลแผน	Between Groups	15.45	2	7.72	9.92	.00*	แตกต่างกัน
	Within Groups	129.26	166	.77			
	Total	144.72	168				
Total	Between Groups	12.93	2	6.46	9.94	.00*	แตกต่างกัน
	Within Groups	107.91	166	.65			
	Total	120.85	168				

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมมติฐานที่ 5 บุคลากรคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ที่มีระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในคณะศิลป
 ศาสตร์แตกต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนกลยุทธ์ของคณะฯ แตกต่างกัน ผลการทดสอบสมมติฐาน
 พบว่า บุคลากรคณะศิลปศาสตร์ที่มีระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในคณะศิลปศาสตร์ต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดทำแผน
 กลยุทธ์ ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน ($F = 0.12$, $Sig. = 0.94$) ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมติฐานข้างต้น และเมื่อพิจารณา
 รายด้าน พบว่า บุคลากรคณะศิลปศาสตร์ที่มีระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในคณะศิลปศาสตร์ต่างกัน มีส่วนร่วมในการ
 จัดทำแผนกลยุทธ์ในด้านการเตรียมวางแผน ด้านการจัดทำแผน ด้านการดำเนินงานตามแผน และด้านติดตามและ
 ประเมินผลแผนไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 6 การทดสอบความแปรปรวนของการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนกลยุทธ์ของบุคลากรคณะศิลปศาสตร์ จำแนกตามระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในคณะศิลปศาสตร์

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	P-value	ผลทดสอบ
ด้านการเตรียมวางแผน	Between Groups	1.14	3	.38	.46	.70	ไม่แตกต่างกัน
	Within Groups	135.16	165	.81			
	Total	136.30	168				
ด้านการจัดทำแผน	Between Groups	1.17	3	.39	.46	.70	ไม่แตกต่างกัน
	Within Groups	139.53	165	.84			
	Total	140.71	168				
ด้านการดำเนินงานตามแผน	Between Groups	.14	3	.04	.06	.97	ไม่แตกต่างกัน
	Within Groups	119.79	165	.72			
	Total	119.93	168				
ด้านติดตามและประเมินผลแผน	Between Groups	.20	3	.06	.07	.97	ไม่แตกต่างกัน
	Within Groups	144.52	165	.87			
	Total	144.72	168				
Total	Between Groups	.28	3	.09	.12	.94	ไม่แตกต่างกัน
	Within Groups	120.56	165	.73			
	Total	120.85	168				

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนกลยุทธ์ของบุคลากรคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มีประเด็นที่สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1) ผู้ตอบแบบสอบถามมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนกลยุทธ์ของบุคลากรคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ในภาพรวมทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการเตรียมวางแผน ด้านการจัดทำแผน ด้านการดำเนินงานตามแผน และด้านการติดตามและประเมินผลแผน อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งผลการศึกษาสอดคล้องกับ พจนีย์ จันท์ (2561) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ของบุคลากรคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคล ความรู้ ความเข้าใจ ทักษะการมีส่วนร่วม ปัจจัยพฤติกรรมองค์กร และการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ ผลการวิจัยในภาพรวมพบว่า บุคลากรคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี มีส่วนร่วมในการจัดทำแผน ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน และด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผลอยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน ซึ่งผลการวิจัยสะท้อนให้เห็นว่าในองค์กรยังให้ความสำคัญกับกระบวนการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนกลยุทธ์ในด้านต่างๆ น้อย โดยชี้ให้เห็นว่าความสำเร็จของการจัดทำแผนกลยุทธ์นั้นมิใช่มีเพียงกระบวนการใดกระบวนการหนึ่ง แต่หมายรวมถึงทุกกระบวนการ ได้แก่ ด้านการเตรียมวางแผน ด้านการจัดทำแผน ด้านการดำเนินงานตามแผน และด้านการติดตามและประเมินผลแผน ต้องมีความสำคัญที่เท่าๆ กัน

เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนกลยุทธ์ด้านการดำเนินงานตามแผน มีส่วนร่วมเป็นอันดับที่หนึ่ง รองลงมาคือด้านการติดตามและประเมินผลแผน เป็นอันดับที่สอง รองลงมาคือด้านการจัดทำแผน เป็นอันดับที่สาม และอันดับสุดท้ายคือ ด้านการเตรียมวางแผน ตามลำดับ นั่นหมายความว่า

ว่า บุคลากรคณะศิลปศาสตร์ได้มุ่งเน้นการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนกลยุทธ์ด้านการดำเนินงานตามแผนมากกว่าด้านอื่นๆ ไม่ว่าจะเป็นส่วนหนึ่งหรือทั้งหมดในการรับผิดชอบการดำเนินโครงการ/กิจกรรมที่กำหนดไว้ในแผนฯ การแก้ปัญหาที่อาจเกิดขึ้นได้ระหว่างการดำเนินโครงการ/กิจกรรม รวมทั้งการตรวจสอบความเหมาะสมในการดำเนินโครงการ/กิจกรรมในแต่ละขั้นตอน ผลการศึกษานี้ยังสอดคล้องกับ สุภัสสรา วิชากุล และคณะ (2553) ที่ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนปฏิบัติการเชิงกลยุทธ์ ประจำปีการศึกษา ของบุคลากรมหาวิทยาลัยคริสเตียน โดยผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนปฏิบัติการเชิงกลยุทธ์ ประจำปีการศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาการจัดอันดับการมีส่วนร่วมเป็นรายด้าน กลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการปฏิบัติตามแผนฯ อยู่เป็นอันดับแรก รองลงมาคือด้านการจัดทำแผน ด้านการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผน และด้านการเตรียมวางแผนเป็นลำดับสุดท้าย โดยเป็นที่น่าสังเกตว่า ด้านการเตรียมวางแผนน่าจะเป็นขั้นตอนแรกและเป็นขั้นตอนที่สำคัญในกระบวนการจัดทำแผนกลยุทธ์ แต่กลับได้รับความสำคัญเป็นลำดับสุดท้าย การวางแผนเป็นหน้าที่ของผู้บริหารทุกระดับที่ต้องวางแผนเพื่อใช้เป็นบรรทัดฐานในการปฏิบัติงาน และเป็นแนวทางเพื่อมุ่งสู่ผลสำเร็จที่คาดหวังในอนาคต ดังมีผู้กล่าวไว้ว่า การปฏิบัติงานจะประสบผลสำเร็จมากหรือน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับการวางแผน และถ้าวางแผนดี ก็เท่ากับปฏิบัติงานสำเร็จไปแล้วกว่าครึ่ง เช่นเดียวกันกับกระบวนการจัดทำแผนกลยุทธ์คณะศิลปศาสตร์ ฉบับที่ 13 (พ.ศ.2565 – 2570) ที่มีการกำหนดขั้นตอนของการเตรียมการวางแผน โดยเริ่มต้นจากการแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อจัดทำแผนฯ และการประชุมรับฟังความคิดเห็นจากตัวแทนบุคลากรของคณะฯ เพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ของคณะฯ

2) ข้อเสนอแนะอื่นๆ เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนกลยุทธ์ของบุคลากรคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ได้แก่ ควรจัดให้มีแหล่งรวมเอกสารเกี่ยวกับแผนกลยุทธ์ เพื่อให้บุคลากรสามารถตรวจสอบได้เมื่อต้องการหรือจำเป็น นอกจากนี้ เอกสารย้อนหลังยังมีความสำคัญต่อการจัดทำแผนในอนาคต และเป็นเอกสารสำคัญทางประวัติศาสตร์อีกด้วย การเพิ่มช่องทางการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผน รวมถึงการประชาสัมพันธ์ และการถ่ายทอดแผนไปสู่บุคลากรให้มากขึ้น มีระบบการเก็บข้อมูลจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอกคณะให้ครบทุกกลุ่ม ตลอดจนเพิ่มการมีส่วนร่วมและการถ่ายทอดแผนอย่างทั่วถึง ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ สุภัสสรา วิชากุล และคณะ (2553) การศึกษาการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนปฏิบัติการเชิงกลยุทธ์ ประจำปีการศึกษาของบุคลากรมหาวิทยาลัยคริสเตียน ในประเด็น ควรมีการสรุปผลการดำเนินงานตามแผนย้อนหลัง และการวิเคราะห์จุดแข็งจุดอ่อน เพื่อเป็นข้อมูลในการวางแผนฯ ต่อไป และขาดการนำปัญหาที่เกิดขึ้นจากการประเมินผล มาใช้เป็นข้อมูลในการจัดทำแผนฯ บ่งบอกว่า ในกระบวนการจัดทำแผนกลยุทธ์นั้น ควรมีระบบการวิเคราะห์ข้อมูลจากแหล่งต่างๆ มากขึ้น เช่น การเก็บข้อมูลจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียให้ครอบคลุมทุกกลุ่ม การศึกษาข้อมูลการจัดทำแผนฯ จากเอกสารที่สำคัญ เช่น สรุปผลการดำเนินงานตามแผนฯ ของปีที่ผ่านมา เป็นต้น ผลการศึกษาในครั้งนี้ สามารถบ่งบอกได้ว่าบุคลากรในคณะฯ มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนกลยุทธ์ในด้านต่างๆ มากน้อยแค่ไหน นำผลที่ได้จากการศึกษามาปรับปรุงแก้ไขพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพ ตลอดจนการเปิดโอกาสให้บุคลากรทุกส่วนงานร่วมมือกันในทุกระบวนการขั้นตอนตั้งแต่การตัดสินใจ การดำเนินกิจกรรม การติดตามตรวจสอบ และการประเมินผล

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. คณะฯ ควรสนับสนุนให้อาจารย์ในสาขาวิชาเข้าร่วมประชุม ระดมความคิดเห็น เสนอกลยุทธ์การพัฒนา คณะฯ/เป้าหมาย/เป้าประสงค์ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน/ภายนอก/โอกาส/อุปสรรค (SWOT) ในการจัดทำแผนกลยุทธ์ เพื่อพัฒนาคณะฯ ตลอดจนการศึกษาข้อจำกัดในการดำเนินงานตามแผนฯ ในปีที่ผ่านมาเพื่อนำมาสรุปปรับปรุงวางแผนในปีต่อไป

2. คณะฯ ควรจัดประชุม/อบรม/สัมมนา แนวคิดหรือวิธีการจัดทำแผนกลยุทธ์ การถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจในกระบวนการจัดทำแผนฯ ให้บุคลากรในคณะฯ ที่มีประสบการณ์ในการจัดทำแผนฯ น้อย หรือผู้ที่สนใจ

3. คณะฯ ควรสนับสนุนให้มีการศึกษาดูงานเกี่ยวกับการจัดทำแผนกลยุทธ์ ของมหาวิทยาลัยอื่นๆ ทั้งภายในและภายนอก เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ เปรียบเทียบ ประยุกต์ใช้ให้มีความเหมาะสมกับบริบทของ คณะฯ ต่อไป

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป ในระหว่างการศึกษา ผู้วิจัยค้นพบข้อมูลที่น่าสนใจ ดังนี้

1. ควรศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางแก้ไขเกี่ยวกับการจัดทำแผนกลยุทธ์
2. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนกลยุทธ์ของบุคลากร เนื่องด้วยบริบทของ บุคลากรคณะศิลปศาสตร์ มีส่วนร่วมในการเข้าร่วมโครงการ/กิจกรรมน้อยมาก
3. ควรศึกษาปัจจัยหรือตัวแปรอื่นๆ ที่อาจจะส่งผลต่อทัศนคติหรือส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผน กลยุทธ์ เช่น ปัจจัยด้านวัฒนธรรมองค์กร ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมภายในและภายนอก ปัจจัยด้านแรงจูงใจ เป็นต้น
4. อาจจะขยายขอบเขตของกลุ่มเป้าหมาย โดยศึกษาบุคลากรในคณะอื่นๆ ภายในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
5. ในการสำรวจหรือเก็บข้อมูล อาจมีการศึกษาข้อมูลในเชิงลึก เช่น การสัมภาษณ์ การจัด Focus Group เป็นต้น

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยในครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดีด้วยความอนุเคราะห์จากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชนิตา ไกรเพชร รองศาสตราจารย์พรชัย ลิขิตธรรมโรจน์ และนายจรงค์ศักดิ์ เพ็ชรรัตน์ ผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบความ เทียบตรงของเครื่องมือในการวิจัย และให้คำแนะนำ ตรวจสอบ แก้ไข และให้ข้อเสนอแนะข้อมูลทางด้านวิชาการ ผู้วิจัยมีความซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่งที่ทำให้งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ขอขอบพระคุณผู้บริหาร คณาจารย์ และเจ้าหน้าที่สายสนับสนุนวิชาการทุกท่าน ที่ให้ความอนุเคราะห์ใน การเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยเรื่องการศึกษาการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนกลยุทธ์ของบุคลากรคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

เอกสารอ้างอิง

คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. (2566). *แผนกลยุทธ์คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ฉบับทบทวนประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2567*.

ณัฐภา เกิดทรัพย์, วณิญา ศิริวิรสกุล, และ ปฐมชนก ศิริพัชระ. (2559). การมีส่วนร่วมในกระบวนการแผน ยุทธศาสตร์ ศึกษาเปรียบเทียบเทศบาลเมืองลาดสวายกับเทศบาลเมืองบึงยี่โถ. *วารสารวิจัยราชภัฏ พระนคร สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 11(2), 40–52. สืบค้นจาก https://so05.tci-thaijo.org/index.php/PNRU_JHSS/article/view/49481/59391

พจนีย์ จันทิ. (2561). *การศึกษาการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ของบุคลากรคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี*. สืบค้นจาก

http://www.repository.rmutt.ac.th/dspace/bitstream/123456789/3793/1/Potjanee.Chanthi_168286.pdf

มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี. (2551). *แนวคิดเกี่ยวกับการวางแผน*. สืบค้นจาก

https://www.ubu.ac.th/web/files_up/32f2018090610145886.doc

วชิรวัชร งามละม่อม. (2559). *ทฤษฎีการมีส่วนร่วม*. สืบค้นจาก

http://learningofpublic.blogspot.com/2016/02/blog-post_79.html

<https://so19.tci-thaijo.org/index.php/CUASTJournal>

สุภัทสรวิภากุล, นันทิตา แคน้อย, และ อิทธิพร ขำประเสริฐ. (2553). การศึกษาการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนปฏิบัติการเชิงกลยุทธ์ประจำปีการศึกษาของบุคลากรมหาวิทยาลัยคริสเตียน. สืบค้นจาก

http://library.christian.ac.th/opac/showsearch_bk.php?pointer=T030883

สุวัฒน์ ไกรสกุล, จุฬารัตน์ คงรักษ์กวิน. (2558). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลบางไผ่ อำเภอมือง จังหวัดนนทบุรี. *วารสารร่วมพฤษ มหาวิทยาลัยเกริก*, 35(2), 120-140.

สืบค้นจาก <https://multiwww.krirk.ac.th/wp-content/uploads/sites/2/2020/09/chap35-2-6.pdf>

Sisavanh Vongkatanegnou. (2555). *ทฤษฎีการมีส่วนร่วม*. สืบค้นจาก

<https://www.gotoknow.org/posts/482092>